

הקטן את | הגדל את | הדפס

כמות המים הזמינה לצרכי האוכלוסייה ברשות הפלסטינית קטנה בהרבה מהסטנדרטים המקובלים, טוען דו"ח הבנק העולמי לנושא בעיית המים ברשות הפלסטינית ובעזה ומצוין כי ההגבלות הישראליות על האוכלוסייה והמנהל הפלסטיני מונעים פיתוח אפקטיבי של משק המים, המשותף לשני הצדדים

"הרשות הפלסטינית ועזה תלויים לחלוטין בחסדיה של ישראל בנושא המים" נאמר בדו"ח חדש שפרסם הבנק העולמי בנושא מגבלות משק המים ברשות הפלסטינית. הדו"ח שופך אור על המחסור במשאב שהולך ונעשה נדיר ועל השפעתו של המחסור על חיי הפלסטינים והאפשרות של פיתוח כלכלה פלסטינית תקינה. בישראל, הנתפסת על ידי שכנתה כמדינה שופעת מים, צריכת המים לתושב היא פי ארבעה מברשות הפלסטינית.

חנה צאן פלסטיני משקה את עדרו בדלי מאלתר בדרום הרי חברון, בעוד נציג של הצלב האדום מסתל מהצד – צילום: AFP PHOTO/HAZEM BADER

לדברי מחברי הדו"ח, חלוקת המים כפי שנקבעה בהסכמי אוסלו אינה מספקת את צרכי החיים של הפלסטינים. לפי ההסכמים, לישראל יש למעשה זכות ווטו חד צדדית בכל הנוגע למקורות המים המשותפים. מחברי הדו"ח מסבירים שמאז שנת 2000 ישראל מגבילה את תנועת הפלסטינים גם בתוך שטחי הרשות. הצורך באישים מישראל לפיתוח פרויקטים מעכב וכמעט מבטל כליל את ההוצאה לפועל של פרויקטים להגברת הספקת המים לאוכלוסייה הפלסטינית. המחברים מציינים כי למרות שהרשות הפלסטינית ותורמיה רבים השקיעו סכומים נכבדים כדי לפתור את בעיית המים אין פיתוח מסודר והדבר דומה ל"כביש שרפוח" מתמיד שנועד לספק את המינימום הנדרש.

למרות השינויים במציאות המדינית והכלכלית ב-14 השנים שחלפו מאז החתימה על הסכמי הביניים, הסכמי המים לא שונו בהתאם. מצב זה הוביל לפער חמור בין אספקת המים לחברה הפלסטינית לבין הצריכה.

מנהיגי הרשות הפלסטינית הם אשר פנו לבנק העולמי בבקשה לסייע בפיתוח מקורות המים. בעקבות הפניה הבנק חקר מה הן הסיבות לאי פיתוח מקורות מים שייפיקו לצרכי האוכלוסייה ברשות הפלסטינית ובעזה.

הדו"ח זיהה מספר בעיות מבניות המקשות על פיתוח משק המים הפלסטיני. לדברי מחברי הדו"ח בין ישראל לרשות הפלסטינית קיימת מערכת אסמיתרית בעוצמה וביכולות של שני הצדדים שאינה מאפשרת פיתוח של מקורות ותשתיות מים ברשות. המצב המדיני בין שני הצדדים מוביל לכך שברשות נוצרה סביבת פיתוח שגורמת להשקעות עתק שאינן יעילות ולעיכובים אין סופיים, כך שאפילו הנחת צינור יחיד הופכת לאתגר לוגיסטי ומנהלי כביר. מחברי הדו"ח מוסיפים כי חולשת השלטונות המנהליים הפלסטינים, גם כן מקשה על הוצאה לפועל של פרויקטים תשתיתיים.

להיות צודק או להיות חכם?

משרד החוץ הישראלי מיהר להגיב לדו"ח באומרו כי ישראל ממלאת אחרי כל התייבויותיה החוזרות כלפי הרשות הפלסטינית ו"אפילו מעבר לכך". בתגובה, ממשלת ישראל, באמצעות משרד החוץ, העלתה טענות רבות נגד הרשות הפלסטינית על חפירות בארות ללא אישור של הוועדה המשותפת לישראל ולרשות בנושא מים, ועל כך שהרשות אינה מקימה מתקנים לטיהור מים כפי שהתחייבה. תגובת משרד החוץ לא התייחסה לקושי לקבל אישורים מהמנהל האזרחי הישראלי והתעלמה ממצאי הדו"ח על הקשיים לפעול בשל מחסומים הרבים בתחומי הרשות.

דוגמה אחת לקשיים המנהליים בפיתוח תשתיות מים ושפכים היא בורות הספיגה בכפר אום-ריחאן. כשהחלו ארגונים ירוקים ישראלים לסייע בהקמת בורות ספיגה ואגן-ירוק לטיפול בשפכים של הכפר אום-ריחאן השוכן מעל אקוויפר החר, המנהל האזרחי הודיע כי האישורים שקיבלו אינם מספיקים ואיימו להרוס את בריכת האגן הירוק. כוונת הארגונים הירוקים לא הייתה הומניטארית בלבד אלא כללה גם ניסיון להציל את אקוויפר ההר מזהום. האקוויפר, מאגר מים טבעי, המשותף לישראל ולרשות הפלסטינית. הן הסכמים והן כססוכים לא יכלו לשנות את השותפות הזו שקבע הטבע.

פער גדול מדי בצריכה בין ישראל לשכנותיה

עד היום התייחסו בארץ למשבר המים כבעיה ישראלית וכל הפתרונות שהוצעו נועדו בדרך כלל להקל על החקלאות והצריכה הפרטית של תושבי ישראל. בתכניות אלו לא הייתה התייחסות למצב אצל המדינות השכנות החולקות את מקורות המים: נהרות, אגמים ואקוויפרים.

פרופ' יחזקאל דרור מהאוניברסיטה העברית התייחס לנקודה זו ככנס "מדיניות משק המים בישראל" שהתקיים במכללה האקדמית כנרת לפני כמה חודשים כי "אי אפשר לחשוב על מדיניות לטווח ארוך שלא בהקשר מרחק תיכוני. המצב בעת הסכמי שלום בו יש מים לישראל ולא לשכנותיה יכול לגרום למצב לא יציב מבחינה מדינית".

לדבריו, הוסיף הגיאולוג גיורא שחם ממכון נאמן בטכניון כי ישנן סיבות גיאולוגיות לכך שישאר צריכה להגביל את כמות המים שהיא מתפילה. "אם נשתמש יותר מדי במים מותפלים באזור בו המחסור במים הוא קריטי ביותר, המדינות השכנות ידרשו את המים הטבעיים שיש עליהם מחלוקת רבת שנים".

המים - בני ערובה של הסכסוך

ארגון ידידי דודו הארץ במזרח התיכון שיש לו נוכחות בישראל, ברשות הפלסטינית ובירדן מציע לפרק את "הוועדה המשותפת למים" שהוקמה במסגרת הסכמי אוסלו. הארגון מציע להחליף את הוועדה במוסד משותף חדש לניהול שוטף של מקורות המים שיחזק את שני הצדדים כשותפים שווים.

"לאור הבצורת המתמשכת האיום מזהום, לאקוויפר החר בעיקר משטחי הרשות הפלסטינית, מחריפה הסכנה למקור מים חשוב זה המשמש לשני העמים" אומר געדון ברומברג המנכ"ל הישראלי של ידידי דודו הארץ במזרח התיכון. "הבעיה עם הוועדה המשותפת היא שהוועדה הסירה מהפלסטינים את האחריות על מקורות המים. הפלסטינים מקבלים כה מעט יחסית לישראלים ממקור המים המשותף, שישיראלי חייבת לשאול את עצמה מה הרווח הנתר לפלסטינים ממקור זה שידרבן אותם לשמור עליו?"

לדבריו הוסיף נאדר ח'טיב, המזכ"ל הפלסטיני של ידידי דודו הארץ כי "לאחר 15 שנים של כשלון הוועדה המשותפת למים והתוצאות הקטסטרופליות, הגיע הזמן לשחרר את משק המים ואת הזכות למים, המשבי של הסכסוך".

שיתוף הכתבה: שוה קריאה חדש-הוט זרקור | אתרים נוספים שלח לחבר [> מתרגלי הפאלון גונג מוחים כנגד ביקורו של שר החוץ הסיני \(כולל וידאו\)](#) [בכנסת: אחריות על הפנסיה - לוועדת העבודה הרוחה והבריאות <](#)

אפוק טיימס (The Epoch Times) היא חברת חדשות פרטית בין-לאומית, המפיקה עיתונים ואתרי חדשות ב-17 שפות ו-30 מדינות. כגוף תקשורת עצמאי, אנו דוגלים בעיתונות חופשית ונקייה, ושמנים דגש על זכויות האדם, סביבה ונושא חדשות העוסקים בערכים אנושיים. אנו מציעים חדשות וכתבות בנושאי אקטואליה בארץ ובעולם, סביבה, כלכלה, מדע, תרבות, סגנון וכן חדשות וכתבות וידאו. נקודה חזקה ייחודית של האפוק טיימס היא הכיסוי שלנו של סין - אנו יוליים לספק סיפורים מקוריים מהימן שאין לאיש באמצעות דיווח מקורי מהמהדורה היסודית של האפוק טיימס. עוד אודותינו...

